

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:3295

av Johan Hedin (C)

med anledning av prop. 2015/16:78 Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att hindra barn från att resa utomlands utan föräldrarnas skriftliga tillåtelse och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av kriminaliseringarnas effekter två år efter deras ikraftträdande och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över straffskalan såväl när det gäller att ta emot utbildning, enligt propositionens förslag, som för att ge utbildning enligt rekryteringslagen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att analysera behovet av ytterligare kriminalisering för att förebygga och förhindra att personer deltar i väpnad konflikt utomlands inom ramen för en terroristorganisation, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen om finansiering av en resa i terrorismsyfte och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Centerpartiet anser att det behövs en effektiv straffrättslig lagstiftning för att kunna motverka terrorism. Vi välkomnar därför proposition 2015/16:78 Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte och ställer oss huvudsakligen bakom förslagen i regeringens proposition.

Svenska medborgare som åker för att strida med terrororganisationer utgör ett hot inte bara mot Sverige vid sin hemkomst utan mot lokalbefolkningen i de länder de strider i. Dessa hot måste tas på stort allvar. Det finns även många i Sverige som har anhöriga som riskerar att bli utsatta för terrorgruppernas framfart i andra länder och som har behov av hjälp och stöd. Samhället måste tydligt visa sitt avståndstagande mot extremism och terrorism genom att straffa dem som reser eller påbörjar en resa till ett annat land i avsikt att begå eller förbereda eller att ge eller ta emot utbildning avseende bland annat terroristbrott.

Centerpartiet ser vikten av att arbeta förebyggande för att hindra människor från att radikaliserar, till exempel genom ett ökat engagemang från civilsamhället och dialog mellan bland annat Säkerhetspolisen, Polisen, religiösa samfund och enskilda individer, men tycker också den straffrättsliga lagstiftningen ska vara skarp och träda in tidigt i handlingskedet.

När det gäller att stävja radikaliseringen måste vi arbeta brett och långsiktigt på många fronter. Det är viktigt att kommunerna tar sitt ansvar i det förebyggande arbetet till exempel genom samtal inom skolan eller som en del i den brottsförebyggande verksamheten. Samhällets kontakt med föräldrar till dem som riskerar att radikaliserar är viktig liksom kontakten med de religiösa samfunden. För att ge föräldrar möjlighet att stoppa sina barn från att åka utomlands i avsikt att begå eller förbereda terroristbrott vill vi titta närmare på möjligheten att hindra barn från att resa utomlands utan föräldrarnas tillåtelse.

Justitiekanslern har i sitt remissvar lyft att det finns en risk att lagstiftningen blir svår att tillämpa i praktiken och att det torde bli svårt att fullgöra beviskraven. Enligt Justitiekanslern kan möjligheterna till lagföring väntas bli begränsade och värdet av kriminaliseringen därför ifrågasättas. En översyn bör därför göras av lagstiftningen efter två år för att garantera att denna är effektiv.

Det föreslagna minimistraffet om fängelse i sex månader då det gäller mottagande utbildning framstår som mildt med hänsyn till den ytterst allvarliga brottslighet som brottstypen utgör ett förstadium till. Vi föreslår därför att regeringen ser över straffskalan såväl när det gäller att ta emot utbildning, enligt propositionens förslag, som för att ge utbildning enligt rekryteringslagen.

Centerpartiet ställer sig huvudsakligen bakom regeringens förslag, men vill lyfta att en terrororganisations styrka inte bara ligger i de stridandes gärningar utan även i den hjälp som ges i form av till exempel byggande av infrastruktur, organisatorisk hjälp eller enkla handlingar som att organisera transporter. Den som bestämmer sig för att åka för att hjälpa en av EU eller FN terrorismlistad organisation ska veta att det svenska rättssamhället väntar på en när man kommer hem. Bevisningen blir ofta svår när det

gäller kriminella handlingar som har begåtts i ett krisområde eftersom det sällan finns varken vittnen eller någon annan typ av bevisning. Vi vill därför att regeringen analyserar behovet av ytterligare kriminalisering för att förebygga och förhindra att personer, på andra sätt än rent militärt, deltar i väpnad konflikt utomlands, inom ramen för en terroristorganisation.

Förslaget innebär bland annat att finansiering av en resa i terrorismsyfte kriminaliseras. Detta kan till exempel inkludera insamling av pengar till personer eller organisationer som begår allvarlig brottslighet och innebär en långtgående kriminalisering som i praktiken riskerar att träffa en mängd vardagliga handlingar, även handlingar som kan anses motiverade av humanitära skäl. Det är av yttersta vikt att stoppa människor från att åka för att strida med en terrororganisation. Det finns dock en risk att kriminaliseringen i vissa situationer omfattar pengar som invandrare i Sverige skickar till fattiga släktingar i det forna hemlandet. Det finns inte någon officiell sammanställning av hur mycket pengar det rör sig om, men enligt Ria Financial Services skickade invandrare år 2013 motsvarande 17,6 miljarder kronor till sina hemländer. Det betyder ofta mer än internationellt bistånd och det är viktigt att den typen av överföringar inte påverkas nämnvärt av lagstiftningen. En översyn av lagstiftningen i denna del bör därför göras två år efter lagstiftningens ikraftträdande för att söka avgöra huruvida överföringar som görs av humanitära skäl har påverkats av denna.

Johan Hedin (C)